

"...

II- İTİRAZLARIN GEREKÇESİ

Malkara Asliye Hukuk Mahkemesi başvuru kararında şu gerekçelere yer vermiştir:

'Malkara Asliye hukuk mahkemesinin 2007/232 Esas 2009/6 Karar sayılı kararı ile davacılar lehine maddi ve manevi tazminata hükmedilmiş ise de 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 28 ve 32. maddelerine göre bakiye 1662,44 TL nisbi karar ve ilam harcı tahsil edilmeden davacı tarafa ilam verilmesi mümkün değildir. Davacı tarafın davayı kazandığı halde ilam alabilmesi ve kararı icraya koyabilmesi ilam ile karşı tarafa yüklenen harcı ödemeye bağlıdır. Bir kişinin yargı kararı ile hüküm altına alınan bir hakkını icraya koyabilmesi ilam ile karşı tarafa yüklenen bir ödevin yerine getirilmesine bağlanamaz. Bu yöndeki bir hukuk kuralı 2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Başlangıç bölümünde ve 2, 36, 90. maddelerinde düzenlenen hukuk devleti ilkesine, 5. maddede düzenlenen devletin kişinin temel hak ve hürriyetlerini koruma ve geliştirme görevine aykırı olduğu gibi insan hakları ve temel özgürlüklerin korunmasına ilişkin sözleşme'nin adil yarılanma hakkı başlıklı 6. maddesine de aykırıdır. 492 sayılı Harçlar Kanununun 28/1-a bendinde yer alan 'karar ve ilam harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmez' kuralında yargılama sonucunda haklı çıkan ya da haksız çıkan şeklinde bir ayırım yapılmadığı için bu kural yargılama sonucunda haklı çıkanı da kapsamaktadır. Bu nedenlerle 492 sayılı Harçlar Kanununun 28/1-a bendinde yer alan 'karar ve ilam harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmez' cümlesinin iptali talebinde bulunulmasına (') karar verilmiştir'.

Bolu Asliye Hukuk Mahkemesi başvuru kararında şu gerekçelere yer vermiştir:

' (')

İptali talep edilen 492 sayılı Harçlar kanunu'nun karar ve ilam harcı başlıklı 28/a maddesinin ikinci cümlesi olan 'Karar ve ilam harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmez' hükmünün ve harcı ödenmeyen işlemler başlıklı 32. maddesinin birinci cümlesi olan 'Yargı işlemlerinden alınacak harçlar ödenmedikçe mütaakıp işlemler yapılmaz' hükmünün Anayasanın eşitlik ilkesine, mülkiyet hakkına ve hak arama hürriyetine aykırı bulunmaktadır. Çünkü durumu iyi bulunana davacı aslında davalı tarafın ödemesi gereken harcı yatırıp ilamı alabilmekte ve davalı hakkında icra takibi yapabilmekte maddi durumu iyi olmayan davacı veya adli müzaheretten faydalanan davacı aslında davalı tarafın ödemesi gereken harcı yatıramadığından ilamı alamamakta ve davalı hakkında icra takibi yapamamaktadır.

Davacının ilam alabilmesinin, aslında davalı tarafın ödemesi gereken harcı yatırma şartına bağlanmasını 'mahkemeye erişim' bağlamında Anayasanın hak arama hürriyetine, davacının maddi hak elde ettiği ilamı aynı nedenlerle alamaması ve icraya konu edememesinin anayasanın mülkiyet hakkına aykırı bulunmaktadır.(')

492 sayılı Harçlar Kanunu'nun Karar ve İlâm Harcı başlıklı 28/a maddesinin ikinci cümlesi olan 'Karar ve ilam harcı ödenmedikçe ilgiliye ilam verilmez' hükmünün ve harcı ödenmeyen işlemler başlıklı 32. maddesinin birinci cümlesi olan ' Yargı işlemlerinden alınacak harçlar ödenmedikçe mütaakıp işlemler yapılmaz' hükmünün Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 10. 11. 35. ve 36. maddelerine aykırı olduğu düşünüldüğünden iptaline karar verilmesi hususu, anayasa'nın 152. maddesine göre talep olunur'."

Esas Sayısı : 2009/27
Karar Sayısı : 2010/9